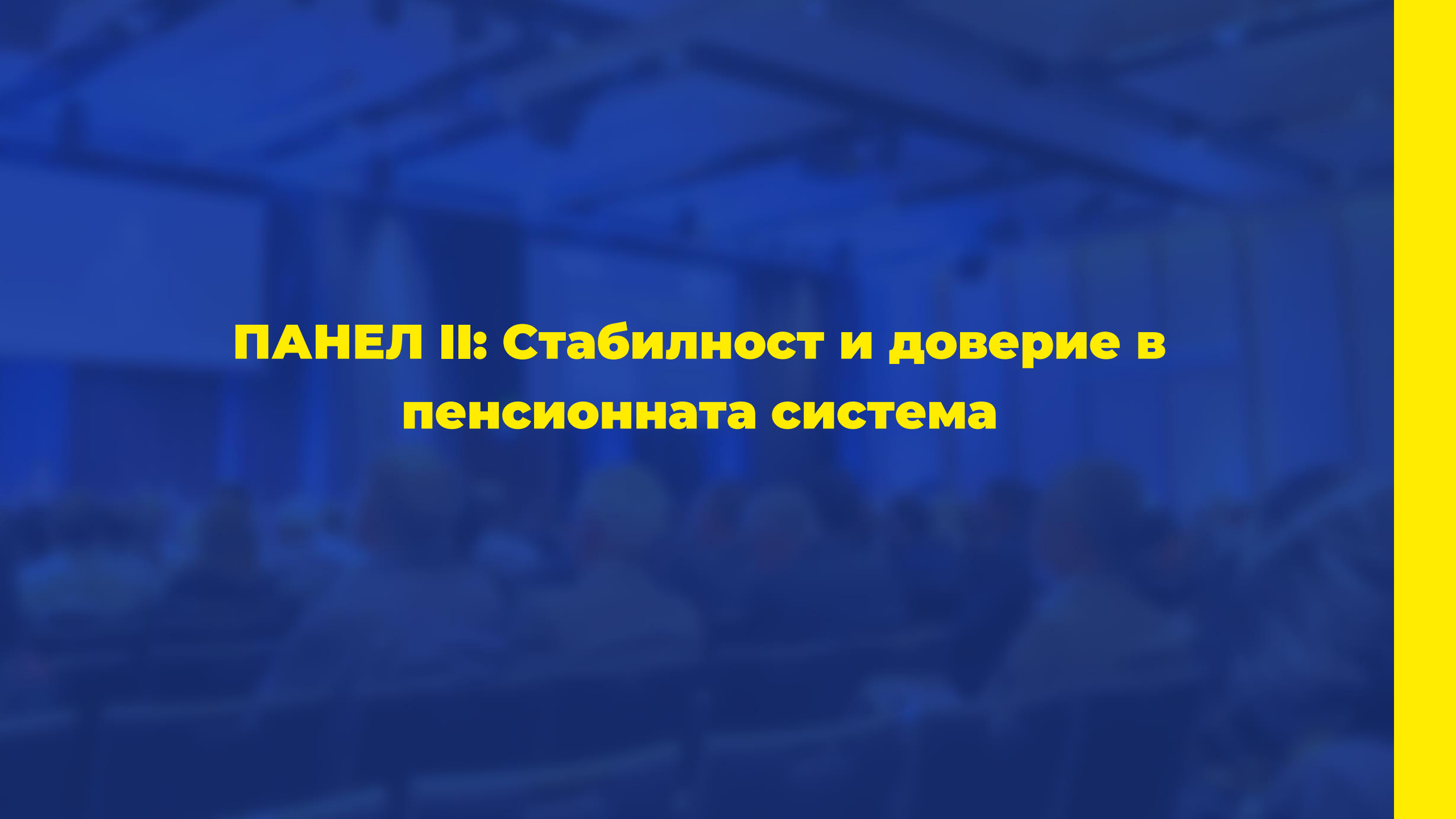

ПАНЕЛ II: Стабилност и доверие в пенсионната система

**Осигурителният пазар:
Очаквания за развитие
в контекста на въвеждането
на еврото**

Информираност, прозрачност, ефективност, икономичност и защита

Какво следва съгласно Закона за въвеждане на еврото в Република България след 01.01.2026 г. ?

- От 08 август 2025 г. до 08 август 2026 г. се изисква двойно обозначаване на всички такси и удръжки на интернет страниците на пенсионноосигурителните дружества и в техните офиси.
- В срок до 31 май 2026 г., информация за наличните средства в индивидуалните партии на осигурените в пенсионните фондове лица и в аналитичните сметки на лицата, получаващи разсрочени плащания, се прилага към годишните извлечения за 2025 г., обозначена двойно в евро и лева към 31 декември 2025 г.
- От първия работен ден на м. януари 2026 г., стойността на дяловете ще се изчислява и публикува ежедневно само в евро.

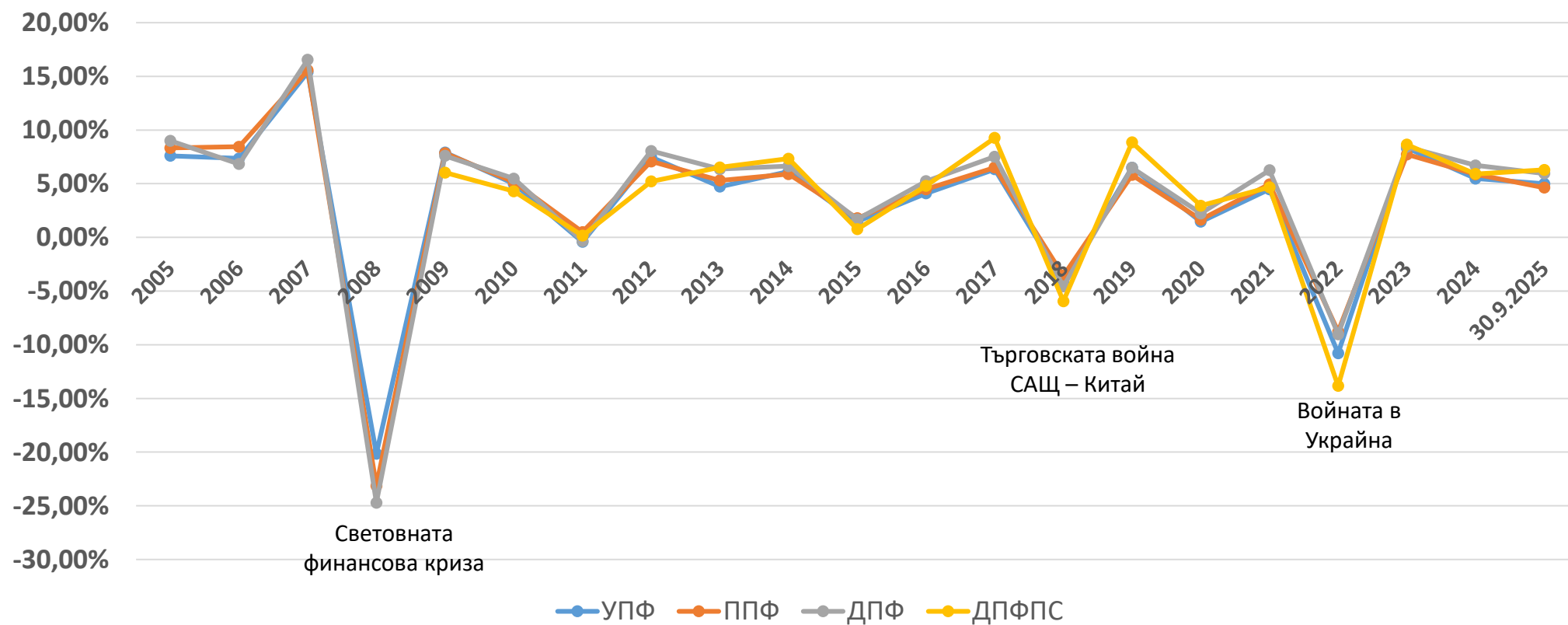
**Осигурителният пазар:
Защита на осигурените лица и
промени в надзорните
механизми**

Балансови активи

	30.9.2025 г. - хил. лв.	Относителен дял- %	Прираст на активите от 2015 г. до 30.09.2025 г. - %
УПФ	26 231 249	86.90	240.29
ППФ	1 948 982	6.46	133.18
ДПФ	1 641 725	5.44	95.59
ДПФПС	19 932	0.07	97.84
ФИПП	155 773	0.52	-
ФРП	187 955	0.62	-
Общо за управляваните фондове	30 185 616	100.00	-

Доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване (по години)

Инвестиционен портфейл

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОРТФЕЙЛ НА ФДЗПО КЪМ

30.09.2025 Г.

Облигации,
издадени от
орган на
местната власт-

0.01%

Корпоративни
облигации-
7.69%

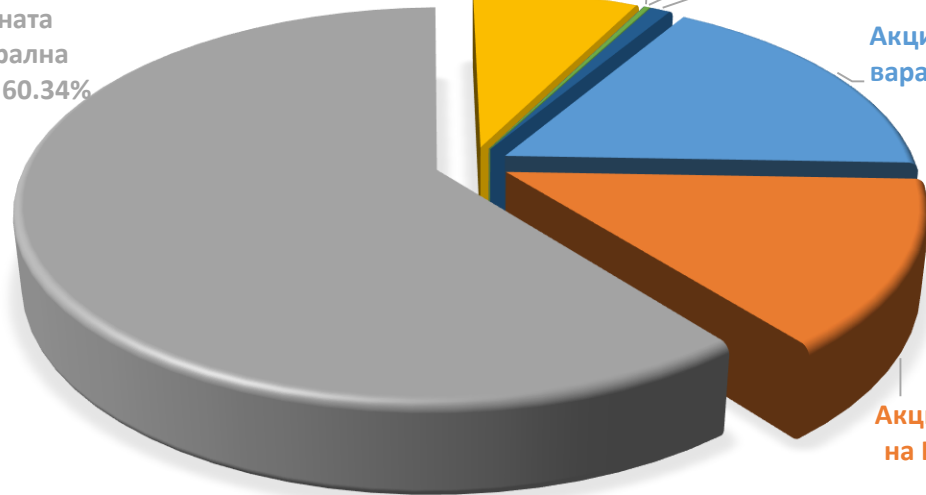
Влогове- 0.27%

Инвестиционни
имоти- 0.94%

Акции и права и
варанти- 16.96%

Акции и дялове
на КИС и АИФ-
13.80%

Ценни книжа,
издадени или
гарантирани от
държавата или
нейната
централна
банка- 60.34%

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОРТФЕЙЛ НА ФДДПО КЪМ

30.09.2025 Г.

Ценни книжа,
издадени или
гарантирани от
държавата или
нейната
централна
банка- 52.27%

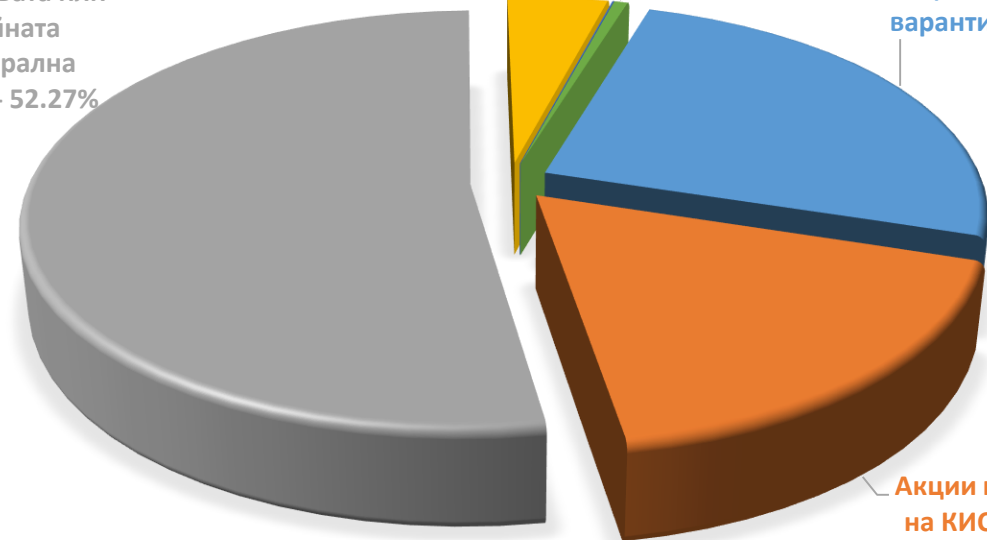
Корпоративни
облигации- 4.37%

Влогове- 0.05%

Инвестиционни
имоти-0.59%

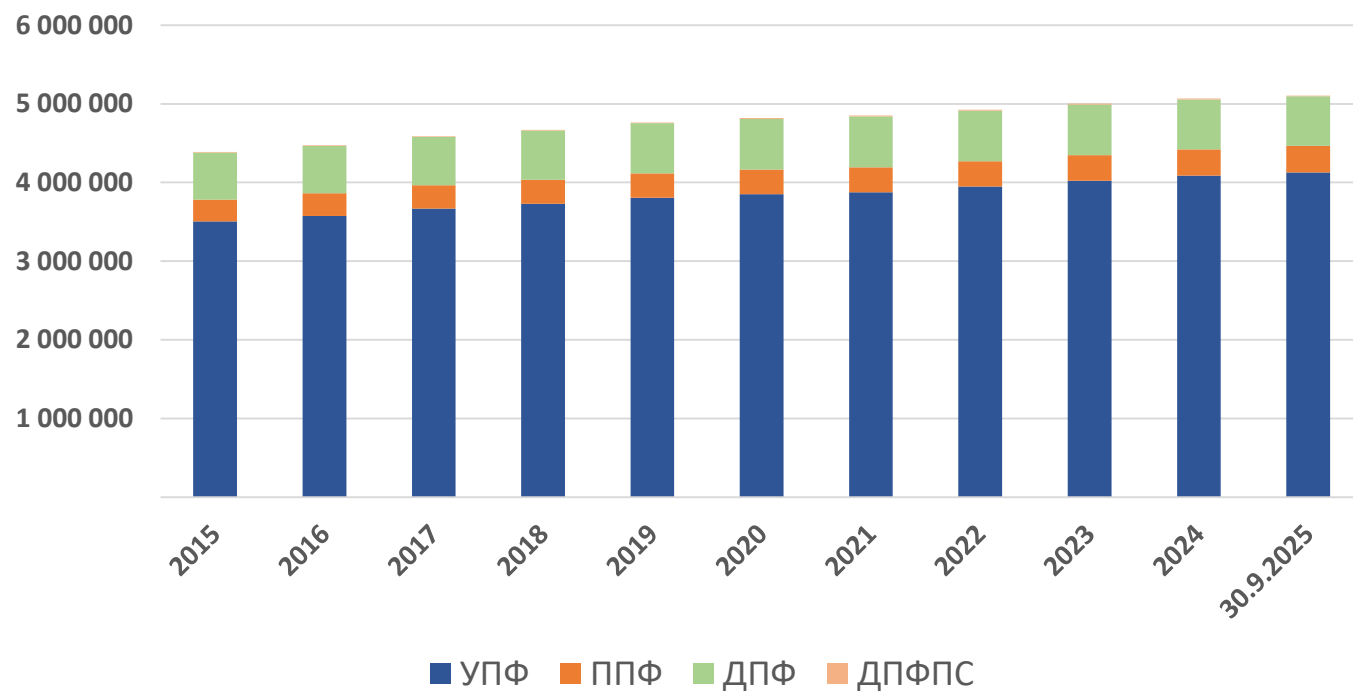
Акции и права и
варанти- 25.17%

Акции и дялове
на КИС и АИФ-
17.56%

Осигурени лица

Брой на осигурените лица във ФДПО

Осигурените лица
5 104 453

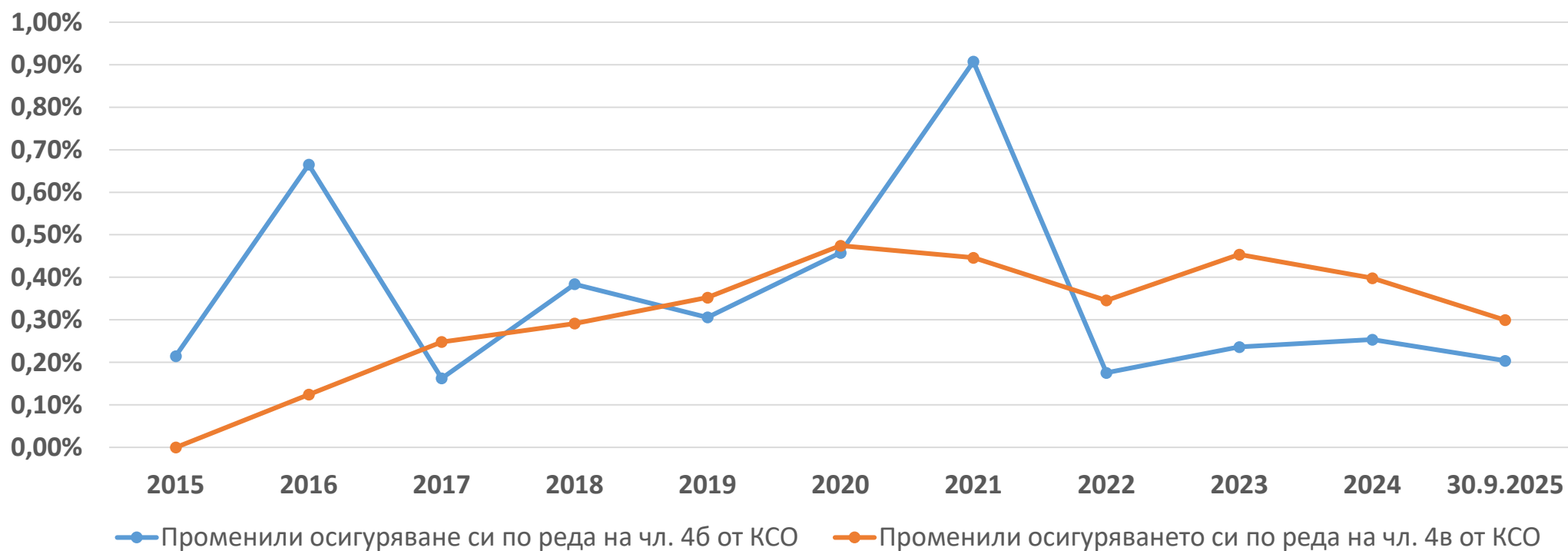
☞ УПФ- 4 128 949
☞ ППФ- 335 374
☞ ДПФ- 630 278
☞ ДПФПС- 9 852

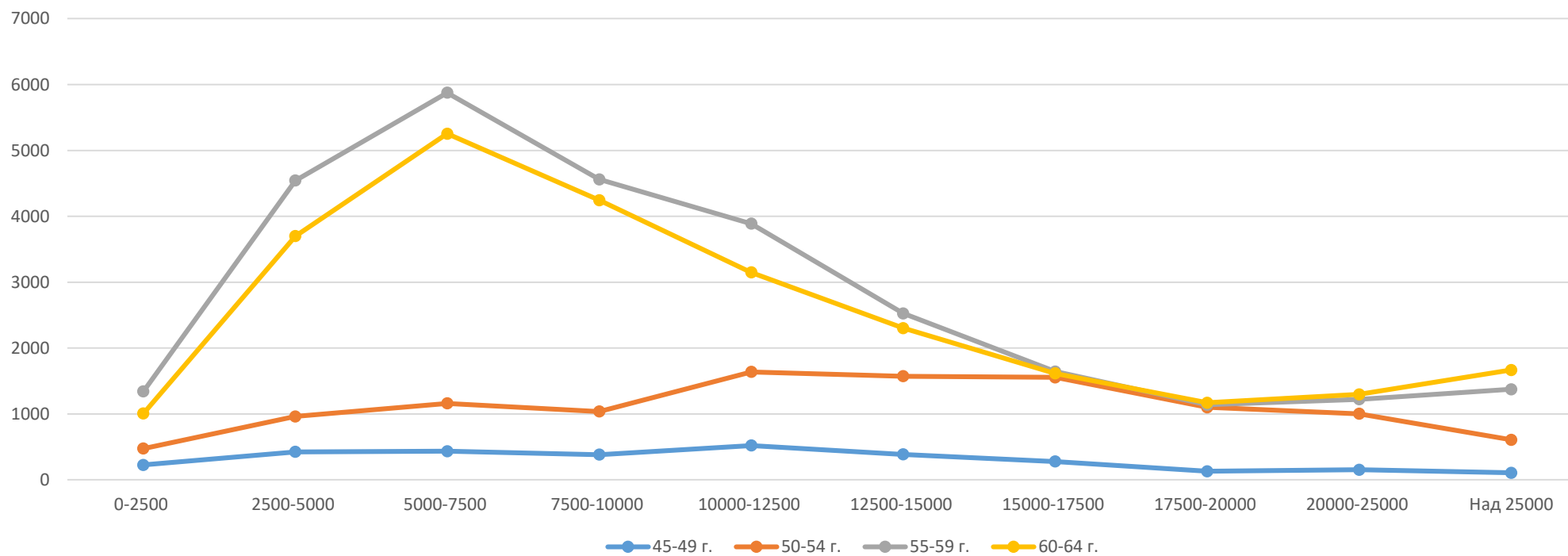
Лица, упражнили правото си по чл. 46 и 4в от КСО

Процент прехвърлили партидите си по чл. 46 и 4в от КСО от общо осигурени лица в УПФ и ППФ

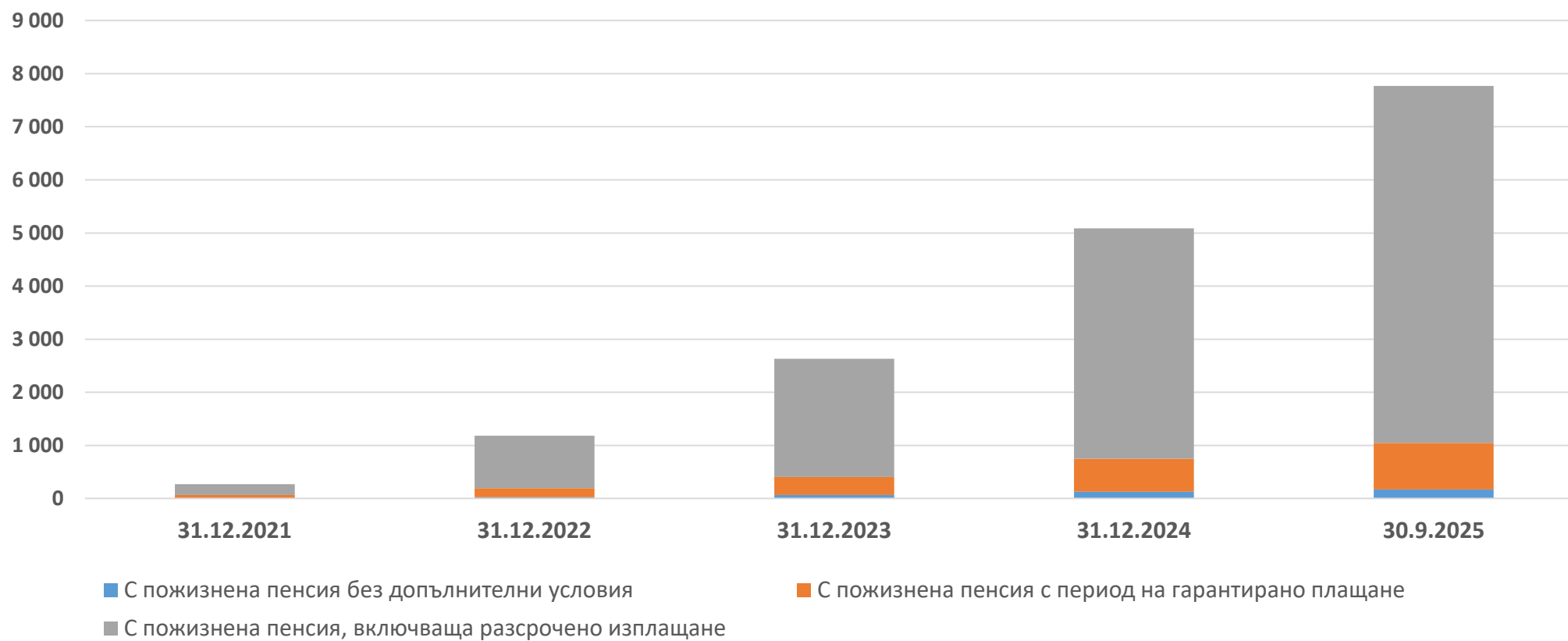
Лица, упражнили правото си по чл. 46 от КСО от 2021 г.

Прехвърлени партии по чл. 46 от КСО по големина на партидите от 2021 г. до 30.09.2025 г.

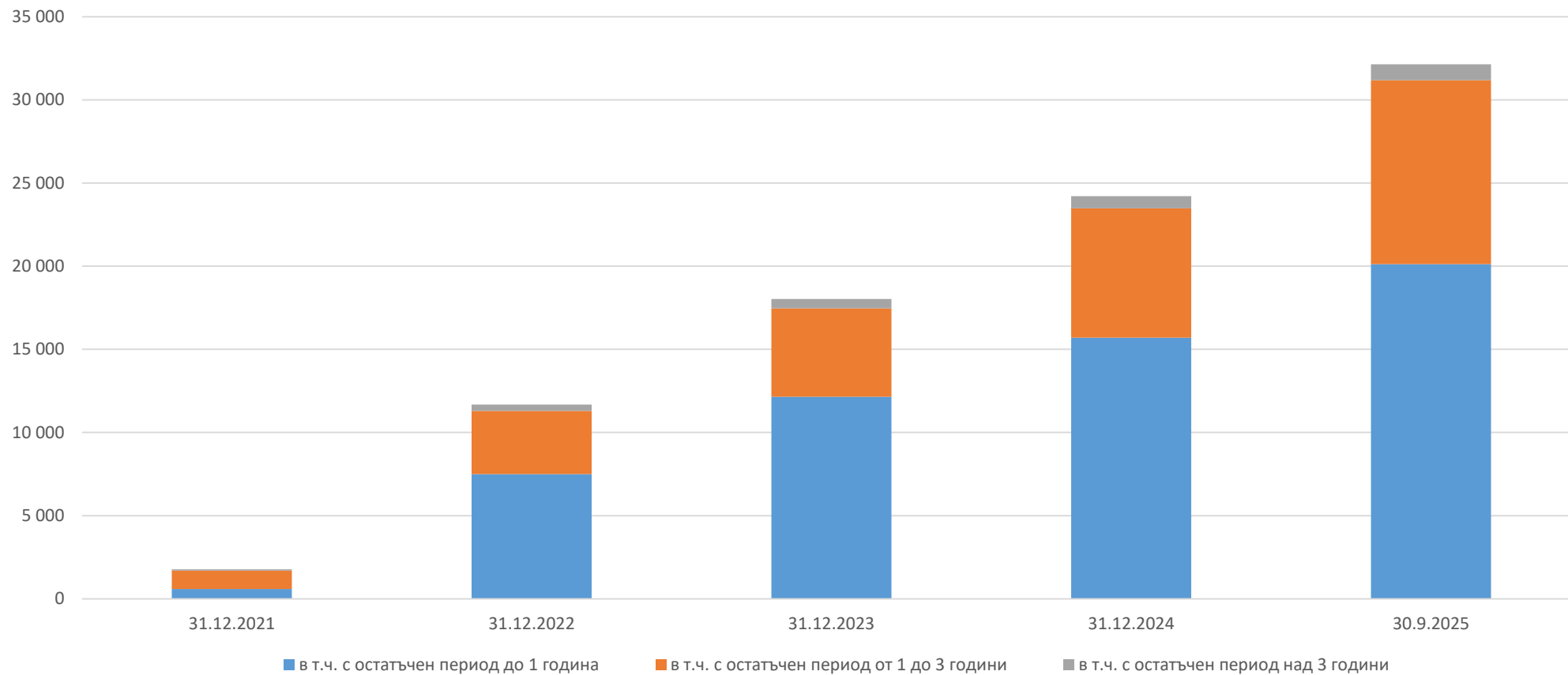
Фаза на изплащане

Пенсионери с пожизнени пенсии от ФИПП

Фаза на изплащане

Лица, получаващи разсрочени плащания от ФРП

**Въвеждане
на мултифондовия модел
и промените в българското
законодателството**

Препоръки на ОИСР

Препоръки на ОИСР, залегнали в ключовите принципи за регулиране на пенсионното осигуряване и за добър дизайн на пенсионните планове с дефинирани вноски:

Recommendation of the Council
on Core
Principles of Private Pension
Regulation [OECD/LEGAL/0429]

Препоръка на Съвета за
ключовите принципи за
регулиране на пенсионното
осигуряване

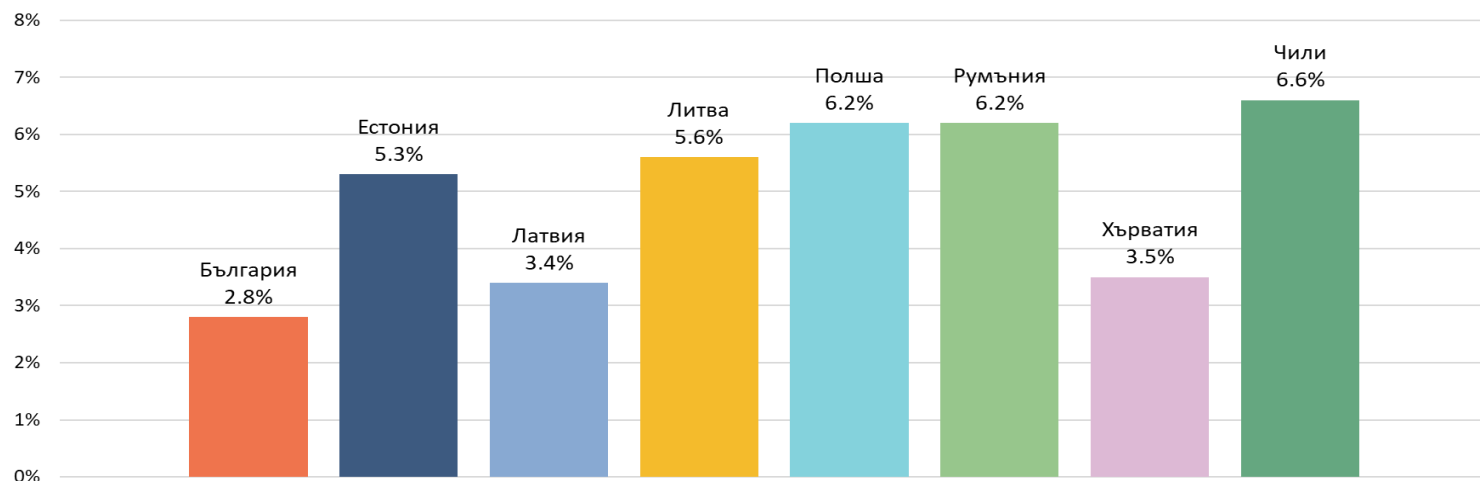
Recommendation of the Council
for the Good Design of
Defined Contribution Pension
Plans [OECD/LEGAL/0467]

Препоръка на Съвета за добър
дизайн на пенсионните
планове с дефинирани вноски

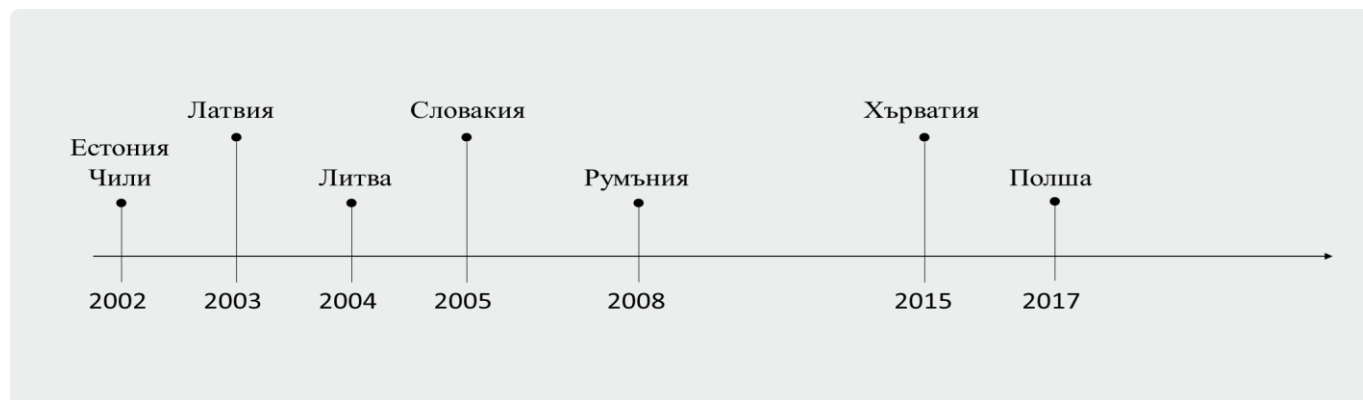
Опитът на държавите с мултифондове

Средна доходност за периода 2017 – 2024 г.

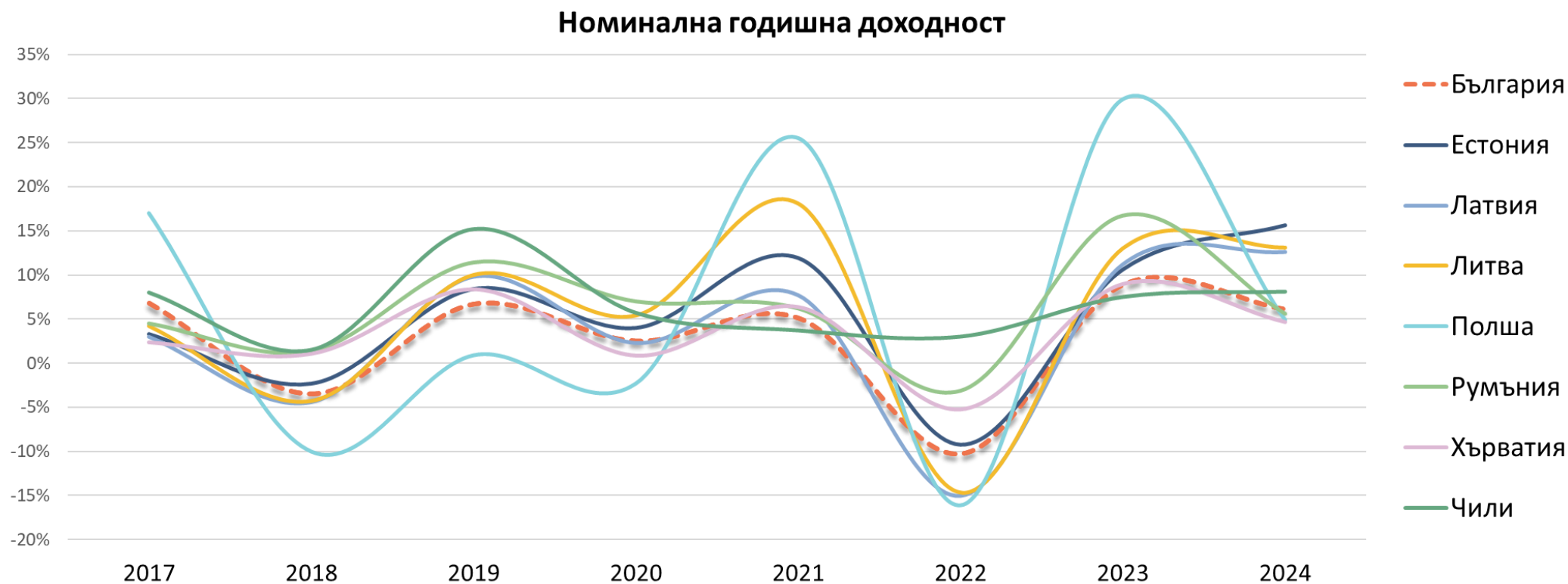
Източник: OECD, Pension Markets in Focus 2025

Държави с успешни мултифондови пенсионни системи:

Опитът на държавите с мултифондове

Сравнение на постигнатите резултати на пенсионните фондове в разглежданите държави с тези на пенсионните фондове в България за периода от 2017 г. до 2024 г.

Източник: OECD, Pension Markets in Focus 2025

* В номиналната годишна доходност не е включена обявената за периода инфлация

Ролята на капиталовото пенсионно осигуряване:

Възможности за подобряване на покритието и мащабите на пенсионните системи

Retirement income gap

Разликата между получавания и
необходимия пенсионен доход

Pension tracking systems

Системи за проследяване на
пенсионни права

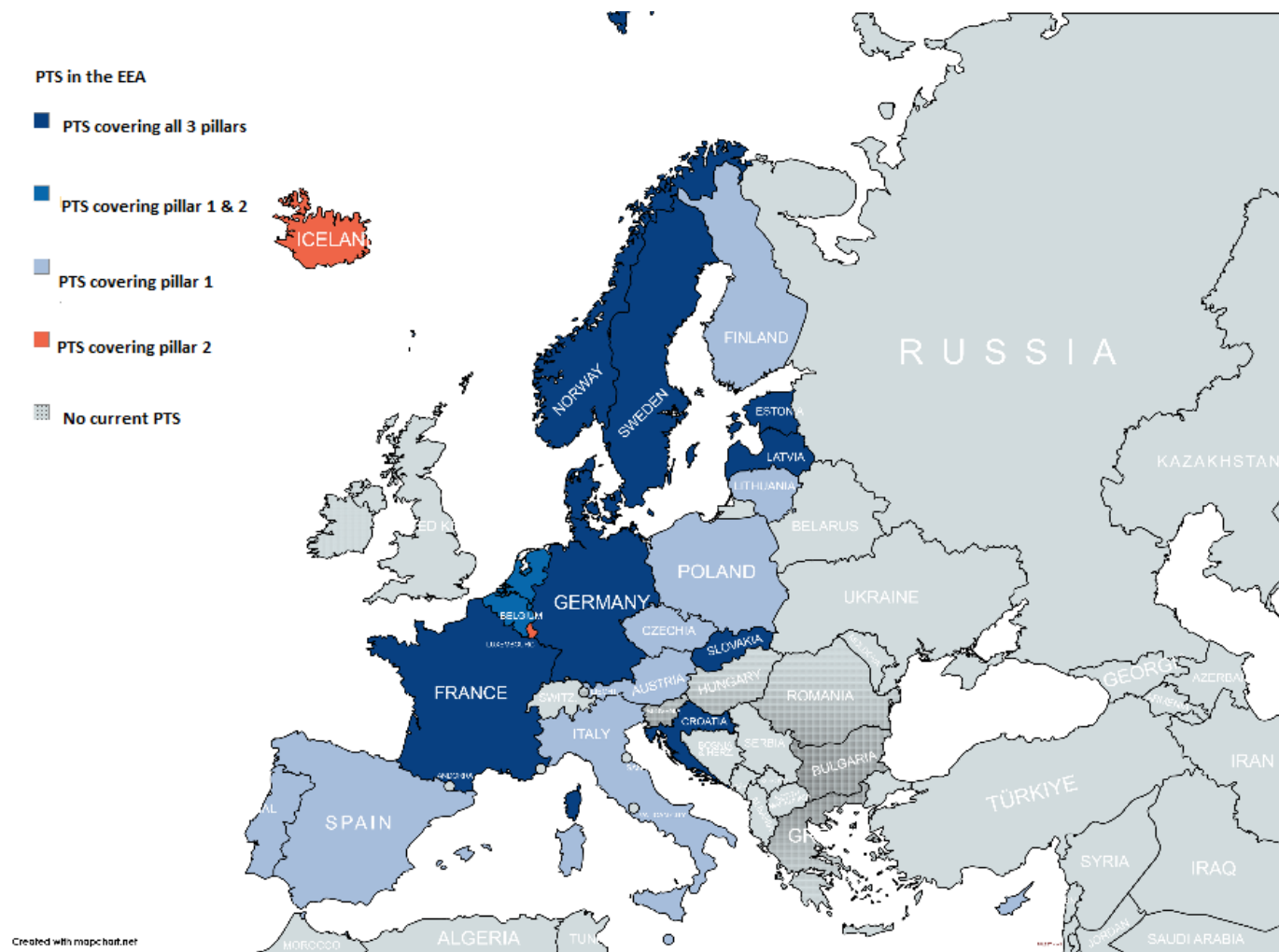
Not only nice to have, but need to have 😊

Encouraging participation

- Автоматично включване в системите за допълнително пенсионно осигуряване
- Финансови стимули за допълнителни вноски

Системи за проследяване на пенсионни права (PTS)

Източник: EIOPA Technical input for the reviews of the IORP II Directive and the PEPP Regulation in the context of the Savings and Investments Union, 2025

Перспективи за развитие на капиталовото осигуряване

1) Усъвършенстване на предлаганите услуги и продукти във фазата на акумулиране на пенсионни спестявания и във фазата на изплащане

2) Увеличаване на средствата на осигурените лица чрез по-добра доходност и намаляване на таксите и удръжките

3) Завишаване на изискванията към капитала на пенсионноосигурителните дружества

- Въвеждане на многофондова система
  - Развитие на фазата на изплащане
  - Усъвършенстване на изискванията към пенсионните продукти и тяхната дистрибуция
  - Разширяване на инвестиционните възможности
  - Промяна в механизма за гарантиране на минималната доходност
  - Намаляване на таксите и удръжките
  - Увеличаване на прозрачността и ефективността на разпределението на осигурените лица
-
- По-добро управление на дейността и покриване на поетите рискове
-

Инвестиционен профил на подфондовете в ДЗПО и ДДПО – предложения за промени

Допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО)

База: максимално допустим размер на инвестициите във финансови инструменти с променлив доход (като % от активите):

Динамичен подфонд – до 90 %

Балансиран подфонд – до 55 %

Консервативен подфонд – до 25 %

Очакван резултат: по-висок риск и потенциално по-висока доходност

Международен опит: широко възприет подход сред държавите, въвели инвестиционен избор в капиталовото пенсионно осигуряване

Допълнително доброволно пенсионно осигуряване (ДДПО)

База: Създаването на Балансиран подфонд е задължително – до 55% във финансови инструменти с променлив доход

Очакван резултат: Създаване на конкурентна среда:

- видът и броят подфондове се определя от пенсионноосигурителното дружество
- инвестиционният профил на подфондовете се определя в инвестиционната политика
- предпоставка за развитието на доброволното осигуряване като алтернатива за спестяване

Принцип на жизнения цикъл в инвестирането – предложения за промени

Участието на осигурените лица в подфонове на универсалните пенсионни фондове се извършва при спазване на два основни принципа:

Свободен избор на подфонд

Разпределение съгласно жизнения цикъл

Структура на инвестиционните такси – предложения за промени

Баланс между стабилност и стимул за по-добро представяне

Фиксирана част

Процент върху управляваните нетни активи

Променлива част

Процент от постигнатия доход

Очаквани ефекти:

Увеличаване на
индивидуалните
партиди

Намаляване на общата
тежест на таксите

Стимулиране на по-добро
управление

Насърчаване икономическия растеж на националната икономика

Инфраструктурни
облигации

Общински
облигации

Пазари на растеж

Акции и дялове на
борсово търгувани
фондове (ETF), които
инвестират в суровини

Алтернативни
инвестиционни фондове

Преки инвестиции в инфраструктурни проекти

Дялово участие (акции)

Чрез съвместни
консорциуми или
партньорства

Партньорство с
професионални
инфраструктурни
мениджъри или държавна
банка за развитие

Непреки инвестиции в инфраструктурни проекти

Инфраструктурни инвестиционни фондове

Фондове за частен капитал (Private Equity Funds)

Фондове за рисков капитал (Venture Capital Funds)

SPV (Дружества със специално предназначение)

Инфраструктурни дългови фондове (debt funds)

Борсово търгувани фондове (ETF-и) с инфраструктурна насоченост

Инвестиции в инфраструктурни проекти

Регулаторна рамка в България

Допустими инвестиции

Инфраструктурни инвестиции са допустими само непряко – чрез облигации, емитирани от банки с $\geq 50\%$ държавно участие

Инвестиционни лимити

Лимит от 10% за задължителните пенсионни фондове; без лимит за доброволните пенсионни фондове

Класификация

Не е дефиниран отделен клас „инфраструктура“ в нормативната уредба

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО!

